

Eérsst online check medicatie, dán consult bij reumatoloog

Patiënten van de Sint Maartenskliniek actualiseren voorafgaand aan een afspraak zelf hun medicatie via internet. Daarbij kunnen zij in een ingevuld dossier, met data uit het Landelijk Schakelpunt (LSP) en het apotheekinformatiesysteem (AIS), via een koppeling met de G-Standaard zelf de geneesmiddelen aanklikken die ze gebruiken.

Auteur **Edwin Bos**

Aan de balie, per telefoon of online: wat is de meest efficiënte manier om de medicatie van patiënten te controleren? Voorschrijvers voorzien van een actueel medicatieoverzicht, zoals de richtlijn medicatieoverdracht eist, stelt ziekenhuizen voor een logistieke uitdaging. “Om sneller te kunnen voldoen aan de norm van de Inspectie hebben wij, als eerste ziekenhuis in Nederland, de bestaande werkwijze aangevuld met het verifiëren van medicatie via internet”, vertelt poliklinisch apotheker Victor Huiskes van de Sint Maartenskliniek in Nijmegen.

Tot voor kort werd in deze kliniek op twee manieren de thuismedicatie geverifieerd: telefonisch en tijdens een geneesmiddelspreekuur, waarbij een apothekersassistent of een

reumatologie-verpleegkundige samen met de patiënt het medicatieoverzicht opstelt.

In de praktijk bleek dat door de tijdsinvestering bij slechts een kleine groep patiënten haalbaar. Bij 80% van de consulten moest de reumatoloog zelf de geneesmiddelen en zelfzorgmiddelen van de patiënt controleren. Daarbij ging volgens Huiskes veel kostbare consulttijd verloren. “Meerdere reumatologen hebben bij de apotheek aangegeven graag een volledig medicatieoverzicht te ontvangen vóór het consult.” In de zoektocht naar een efficiëntere werkwijze is Huiskes, samen met apotheker Karin Spijkers van de Sint Maartenskliniek, eind 2016 een pilot gestart met het medicatiedossier Zorgdoc. Sinds mei 2017 is deze online tool geïmplementeerd en is het online verifiëren dagelijkse praktijk in de Sint Maartenskliniek.

Controle kost vijf minuten per patiënt

Het controleren en bewerken van de online mutaties van patiënten kost een apothekersassistent gemiddeld vijf minuten per medicatiedossier. Dat is inclusief het overtypen van de mutaties in het AIS van de poliklinische apotheek en het Elektronisch Voorschrijfsysteem (EVS) van het ziekenhuis. Poliklinisch apotheker Victor Huiskes van de Sint Maartenskliniek verwacht dat deze bewerkingstijd korter wordt zodra het Medicatieoverzicht 2.0 beschikbaar komt in het LSP. “Op dit moment kunnen zorgverleners alleen aflevergegevens delen via het LSP, maar dan krijgen we ook de beschikking over onder meer het gebruik dat de patiënt rapporteert. Dat wordt dan automatisch ingelezen in het AIS en het EVS.”

Het verifiëren van de medicatie in een gesprek aan de balie kost gemiddeld tien minuten per patiënt, via de telefoon vijftien minuten.

LSP en G-Standaard

De procedure voor het online controleren van medicatie start twee weken voor het consult, dan ontvangt de patiënt een mail of een brief met daarin een unieke code, ook zendt het systeem per sms een code naar de patiënt. Met behulp van deze twee codes en het burgerservicenummer kan de patiënt inloggen in zijn online medicatiedossier.

Het dossier van de patiënt wordt automatisch vooraf ingevuld op basis van een combinatie van de gegevens uit het apotheekinformatiesysteem (AIS) van de poliklinische apotheek en het Landelijk Schakelpunt (LSP). In de mail staat het verzoek aan de patiënt

POLIKLINISCH APOTHEKER VICTOR HUISKES: "MEERDERE REUMATOLOGEN HEBBEN BIJ DE APOTHEEK AANGEGEVEN GRAAG EEN MEDICATIEOVERZICHT TE ONTVANGEN VÓÓR HET CONSULT."

om alle geneesmiddelen en doseringen in het dossier zelf te controleren en eventueel aan te vullen. Uniek aan deze online tool is volgens Huiskes een koppeling met het LSP en de G-Standaard, zodat de patiënt op basis van een vooraf ingevuld dossier de geneesmiddelen en zelfzorgmiddelen gemakkelijk zelf kan aanklikken. "Daarmee verlagen we de drempel voor patiënten om online te verifiëren, en het verkleint de kans op fouten."

Verder kan de apotheek in de tool aan de patiënt vragen stellen over het geneesmiddelgebruik, zoals over het effect of eventuele bijwerkingen of praktische problemen.

Twee dagen voor het consult bij de reumatoloog start een apothekersassistent met het controleren van de mutaties die de patiënt zelf in het dossier heeft aangebracht. Het systeem geeft daarbij aan waar de verschillen zitten tussen het voorschrift en het werkelijk gebruik. Bovenaan het verslag voor de reumatoloog vermeldt de apothekersassistent eventuele aandachtspunten naar aanleiding van de medicatieverificatie en vragen van de patiënt over zijn geneesmiddelen.

Na het bezoek aan de reumatoloog kan de patiënt binnen twee dagen zien wat er is gewijzigd in zijn medicatiedossier. De mutaties die de apotheek verwerkt in het AIS worden automatisch overgenomen in het dossier.

Op dit moment actualiseert ruim 45% van de patiënten in de Sint Maartenskliniek de eigen medicatie online. Daarnaast wordt bij 15% de medicatie telefonisch geverifieerd en

bij 40% gebeurt dat aan de balie of tijdens het spreekuur.

De Sint Maartenskliniek streeft ernaar dat zoveel mogelijk patiënten de online medicatieverificatie gaan gebruiken. Huiskes verwacht dat ongeveer 25% van de patiënten daartoe niet in staat is of geen interesse heeft. "Die groep blijven we bellen of live spreken op het geneesmiddelspreekuur."

Evaluatie

Uit een evaluatie van de poliklinische apotheek blijkt dat patiënten zeer verschillend reageren. Een groep vindt het geweldig omdat ze zelf de regie hebben en niet eerder naar het ziekenhuis hoeven te komen. Maar anderen vinden het online contact te onpersoonlijk. "We vertellen alle patiënten dat als de reumatoloog veel minder tijd kwijt is met het nalopen van de medicatielijst, die tijd juist gebruikt kan worden om andere belangrijke dingen te bespreken met de patiënt", aldus Huiskes, "zodoende proberen we patiënten te enthousiasmeren."

De kliniek heeft nu de mogelijkheid de patiënt de ene keer online te vragen medicatie bij te werken, de andere keer zal een geneesmiddelspreekuur zinvol zijn.

De volgende stap die Huiskes en Spijkers voorbereiden is het online verwerken van de herhaalmedicatie. Huiskes: "We kunnen de patiënt dan ook bij een herhaalverzoek direct online vragen 'klopt het dat u al deze geneesmiddelen nog gebruikt?' Een mooie innovatie, want dat kan nog in geen enkele apotheek." ■

45% VAN DE SINT MAARTENSKLINIEK-PATIËNTEN ACTUALISEERT MEDICATIE ONLINE